

Raadsvoorstel

Nummer raadsvoorstel	2024/68
Datum voorronde	24-9-2024
Datum B&W vergadering	3 september 2024
Portefeuillehouder	R. Ossendorp
Opsteller	J. Laar en G.J. Hendriks
Afdeling/team	Leefomgeving
Voorgestelde voorronde	24 september 2024
	☒ Openbaar ☐ Geheim

Onderwerp

Kaders en ambities voor het participatiebeleid.

Kern van het voorstel

De kern van het voorstel is om de raad kennis te laten nemen van de startnotitie 'De kracht van Wormerlandse samenwerking' voor het participatiebeleid. En om akkoord te gaan met de ambities, zoals verwoord in de richtinggevende uitspraken. De raad wordt gevraagd om de doelen in deze notitie te steunen. Dit betekent dat de raad ervoor wil zorgen dat inwoners meer mee kunnen praten en dat hun mening serieus genomen wordt. Het raadsvoorstel benadrukt de noodzaak om participatie op verschillende niveaus te stimuleren en om diverse participatiemogelijkheden te bieden die aansluiten bij de behoeften en diversiteit van de gemeenschap. De startnotitie is de kaderstellende basis voor de verdere ontwikkeling en uitwerking van het participatiebeleid. Hierbij wordt de raad uitgenodigd om met een werkgroep de ambities en richting van dit beleid verder vorm te geven.

Voorgesteld besluit

De Raad besluit:

1. Kennis te nemen van de 'De kracht van Wormerlandse samenwerking: Startnotitie participatiebeleid'.
2. Akkoord te gaan met de ambities zoals verwoord in de richtinggevende uitspraken
3. De opdracht te geven aan het college op basis van deze ambities het participatiebeleid verder uit te werken en ter besluitvorming voor te leggen aan de raad.
4. Het initiatief te nemen tot het inrichten van een tijdelijke werkgroep die we actief kunnen betrekken bij de voorbereiding van het participatievoorstel.

Bijlagen

B1. Startnotitie 'De kracht van Wormerlandse samenwerking'.

B2. Informatiedocument kaders en ambities participatiebeleid

Aanleiding, gewenst resultaat en voorstel (incl. argumenten)

Er verandert veel in het dagelijks leven van onze inwoners door wat er in de maatschappij en politiek gebeurt. Daarom is het belangrijk om inwoners betrokken te houden bij wat er speelt in de samenleving. We moeten nieuwe manieren vinden om met hen in contact te komen. Ook is de nieuwe Omgevingswet in werking getreden. Participatie staat expliciet genoemd in de Omgevingswet. Deze wet zegt dat inwoners mee moeten kunnen praten over hun omgeving. Dit vraagt *een andere manier van denken*, waarbij we meer naar de inwoners luisteren en hun ideeën serieus nemen en vertalen naar een nieuwe werkwijze. Binnen deze werkwijze is participatie vanzelfsprekend.

In onze gemeente zijn we al goed bezig met participatie. We hebben diverse initiatieven en projecten waarbij inwoners actief betrokken zijn. Zij kunnen in verschillende projecten al meedenken en meedoen. Maar we willen dit nog beter en duidelijker doen, waardoor we de betrokkenheid en invloed van onze inwoners verder kunnen vergroten. Daarom hebben we behoefte aan een vastgesteld participatiebeleid. Dit beleid zal er ook voor zorgen dat participatie op een goede en duidelijke manier wordt toegepast.

Participatie gaat over veel verschillende onderwerpen. Om effectief beleid te kunnen schrijven, moeten we eerst duidelijke kaders stellen. In de startnotitie die nu voorligt, hebben wij een voorstel gedaan voor deze kaders. Dit document is daarmee een eerste stap voor het maken van het uiteindelijke participatiebeleid. Met deze startnotitie willen we de basis leggen voor een goed gesprek over de uitgangspunten, doelstellingen en randvoorwaarden voor participatie binnen onze gemeente. De richtinggevende uitspraken in deze notitie helpen ons om die dialoog te beginnen. De voorstellen die we doen in de richtinggevende uitspraken gaan over:

1. Het gebruik van de participatiepiramide als instrument.
2. Het verkennen van meebeslissen en coproduceren.
3. Het borgen van een blijvende ontwikkeling: learning by doing.
4. Het streven naar gelijkwaardige participatie.
5. Het betrekken van specifieke doelgroepen.
6. Het stimuleren van de 'doe-democratie'.
7. Het omarmen van het uitdaagrecht
8. Het bekrachtigen van de verantwoordelijkheid initiatiefnemers bij fysieke projecten
9. Het kerngericht samenwerken met de contactcommissies
10. Het participatief werken aan participatie.

Voor de totaaluitwerking verwijzen wij naar de startnotitie.

Vervolgproces

Het proces voor het maken van het participatiebeleid 'De kracht van Wormerlandse samenwerking' verloopt stap voor stap. Het begint met het maken van deze startnotitie. Hieronder leggen we uit hoe dit proces werkt, stellen we de kaders voor het beleid vast en werken we aan het uiteindelijke beleidsdocument dat we in het eerste kwartaal van 2025 aan de raad gaan voorleggen.

Aanleiding, gewenst resultaat en voorstel (incl. argumenten)

Opstellen en vaststellen van de startnotitie

Deze startnotitie is de eerste stap in het proces. Het doel van de notitie is om de kaders voor het participatiebeleid vast te stellen. We verzamelen en verwerken de ideeën om een sterke basis te leggen voor de volgende stappen.

Ontwikkeling participatiebeleid

Op basis van de vastgestelde kaders werken we aan het daadwerkelijke participatiebeleid. We bedenken duidelijke maatregelen en acties om de doelen van het beleid te bereiken. Dit betekent bijvoorbeeld het maken van een gereedschapskist met participatie-instrumenten, het maken van een participatieverordening en het ontwikkelen van een communicatiestrategie.

Dat wil het college graag doen in nauwe samenwerking met de raad, bij voorkeur met een afvaardiging van de raadsleden in een te vormen (tijdelijke) werkgroep. Het college spreekt de voorkeur hiervoor uit, wetende dat het presidium eerder in het proces geen voorstander was van een werkgroep.

Voorleggen aan de raad

Het participatiebeleid dat uit dit proces komt, leggen we voor aan de raad ter goedkeuring. In dit beleidsdocument komen de richtlijnen en principes te staan die de gemeente gaat gebruiken om inwoners te betrekken bij besluitvormingsprocessen en beleidsontwikkeling. Het beleid biedt ook ruimte voor initiatieven van inwoners.

Alternatieven (incl. argumenten)

Niet vaststellen

Als we besluiten om de startnotitie niet goed te keuren, voldoen we niet aan de regels van de Omgevingswet en de Wet op de ruimtelijke ordening. Deze wetten schrijven voor dat participatie een integraal onderdeel moet zijn van het besluitvormingsproces. Zonder een goedgekeurde startnotitie participatie lopen we het risico op juridische complicaties. We kunnen dan niet garanderen dat inwoners en belanghebbenden op de juiste manier worden betrokken bij de beleidsvorming.

Werkgroep

Een ander alternatief is dat de raad geen werkgroep formeert na het vaststellen van de kaders. Of eventueel pas later, als het uitgewerkte beleid is vastgesteld.

Risico's (incl. argumenten) en beheersmaatregelen

Hoewel de ambities van de startnotitie voor het participatiebeleid goed zijn, moeten we realistisch zijn over de uitdagingen waarmee we geconfronteerd worden. Een belangrijk risico is dat we beperkte middelen en capaciteit hebben. Verder is er geen extra budget beschikbaar voor uitgebreide participatieprocessen.

Als beheersmaatregel stellen we voor om per project te evalueren in hoeverre participatie mogelijk en wenselijk is. Door deze aanpak kunnen we flexibel omgaan met de middelen en capaciteit die we hebben en deze zo goed mogelijk te gebruiken. Zo kunnen we de ambities van

Risico's (incl. argumenten) en beheersmaatregelen

het participatiebeleid op een haalbare en verantwoorde manier waarmaken zonder de organisatie te veel te belasten.

Financiële gevolgen

Ambities zoals genoemd in de startnotitie

Bij het opstellen van de huidige ambities voor het participatiebeleid is zorgvuldig rekening gehouden met de beschikbare middelen en budgetten van de gemeente. Het vertrekpunt en de verwachting is dat de momenteel gestelde ambities geen extra geld zullen kosten.

De huidige ambities zijn zodanig geformuleerd dat ze binnen de bestaande formatie en financiële kaders en budgetten kunnen worden gerealiseerd. Dit betekent dat er geen extra geld nodig is. De voorgestelde activiteiten en initiatieven maken gebruik van al toegewezen budgetten en beschikbare personeelscapaciteit.

Het is belangrijk te benadrukken dat het bereiken van de gestelde ambities zonder extra kosten een positieve stap is voor de gemeente. Dit laat zien dat we onze doelstellingen binnen de beschikbare middelen kunnen realiseren.

Het eventueel naar boven bijstellen van de voorgestelde ambities kan misschien wel meer geld kosten. Toch is het niet geheel onmogelijk om extra middelen vrij te maken, zoals eerder gebeurde met het G1000-project. Als blijkt dat er extra geld nodig is voor de uitvoering van het participatiebeleid, zullen we dit opnieuw aan de raad voorleggen voor goedkeuring. Zo kunnen we flexibel blijven en inspelen op veranderende omstandigheden en behoeften.

Adviescommissies geraadpleegd (intern/extern)

N.V.T.

Communicatie

Interne communicatie: we informeren de medewerkers van de gemeente over de startnotitie participatiebeleid en de eventuele gevolgen daarvan via intranet.

Externe communicatie: volgt zodra het participatiebeleid is vastgesteld.

Participatie

Participerend werken aan participatie is niet makkelijk. Toch is het, zeker bij dit onderwerp, belangrijk dat we de omgeving erbij betrekken. Bij de ontwikkeling van het participatiebeleid maken we gebruik van participatie zelf als leidend principe.

Contactcommissies

De contactcommissies zullen ook een rol spelen en helpen bij het ontwikkelen van het beleid.

Werkgroep

Een eventuele speciale werkgroep van de raad zullen we nauw betrekken bij het maken van dit beleid. Deze groep zorgt ervoor dat iedereen goed vertegenwoordigd is en dat het beleid effectief is. De werkgroep kan ook na het vaststellen van het beleid blijven bestaan om de uitvoering en verdere ontwikkeling van het beleid te monitoren en begeleiden, waardoor continuïteit en betrokkenheid gewaarborgd blijven. Dit zorgt ervoor dat het participatiebeleid blijft werken en aangepast kan worden aan de veranderende behoeften van de gemeente en haar inwoners.

Inwoners van Wormerland

Hoe we de omgeving verder betrekken, werken we nog samen met de werkgroep uit. We willen iedereen betrekken en gebruiken verschillende manieren van participatie om veel verschillende meningen en ideeën te verzamelen. Zo zorgen we voor een kwalitatief beter participatiebeleid.

Juridische aspecten en beleidskader

Wijziging van Art. 150 Gemeentewet

Artikel 150 van de Gemeentewet is gewijzigd om gemeenten meer vrijheid en flexibiliteit te bieden bij het vormgeven van het participatiebeleid. Dit betekent dat gemeenten niet langer verplicht zijn om een specifieke verordening voor participatiebeleid vast te stellen maar wel moeten zorgen voor een goed participatieproces dat is afgestemd op de lokale behoeften.

Wet versterking participatie decentraal niveau

De Wet versterking participatie decentraal niveau is ontworpen om de participatie van inwoners en andere belanghebbenden in het lokale bestuur te verbeteren. Deze wet introduceert enkele belangrijke principes en vereisten. De belangrijkste elementen zijn:

- Verplichting tot participatie: gemeenten moeten aantonen dat zij participatie serieus nemen en actief inwoners betrekken bij besluitvorming.
- Transparantie: gemeenten moeten duidelijk maken hoe participatie plaatsvindt en wat de resultaten zijn.
- Verantwoording: gemeenten dienen verantwoording af te leggen over de wijze en effectiviteit van participatie.

De Omgevingswet

De Omgevingswet, die zorgt voor een integrale benadering van de fysieke leefomgeving, legt veel nadruk op participatie. Deze wet verplicht gemeenten om bij het opstellen van omgevingsvisies en -plannen inwoners en belanghebbenden te betrekken.

Integratie van nieuwe vereisten

Het participatiebeleid moet rekening houden met zowel de wijzigingen in artikel 150 Gemeentewet, de Omgevingswet en de principes in de Wet versterking participatie decentraal

Juridische aspecten en beleidskader

niveau. De wijzigingen vereisen dat de gemeente het participatiebeleid flexibel en op maat maakt, met veel nadruk op openheid en verantwoording. De startnotitie voor het participatiebeleid moet deze principes bij elkaar brengen en een kader bieden dat past bij onze gemeente.

Duurzaamheid en klimaataspecten

N.V.T.

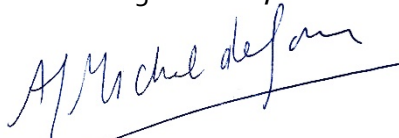
Het college van burgemeester en wethouders van Wormerland,

de gemeentesecretaris,

E. van der Linden

de burgemeester,

A.J. Michel-de Jong

Onderwerp

Kaders en ambities voor het participatiebeleid.

RV-nummer: 2024/68

Datum: 1-10-2024

De raad van de gemeente Wormerland
gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d.: 3-9-2024

Besluit

1. Kennis te nemen van de 'De kracht van Wormerlandse samenwerking: Startnotitie participatiebeleid'.
2. De ambities te onderschrijven zoals verwoord in de richtinggevende uitspraken.
3. De opdracht te geven aan het college op basis van deze ambities het participatiebeleid verder uit te werken en voor te leggen ter besluitvorming aan de raad.
4. Het initiatief te nemen tot het inrichten van een tijdelijke werkgroep die actief betrokken kan worden in de voorbereiding van het participatievoorstel.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de Raad van de gemeente Wormerland, gehouden op 1 oktober 2024

de griffier,

de voorzitter,

I.P. Vrolijk

A.J. Michel-de Jong